

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності **073 Менеджмент**

**«Управління розвитком підприємства на ринку будівельних
матеріалів»**

Виконавець
студент факультету МОІТ

Горбатенко Олексій Артурович
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник
К.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Балабаш Ольга Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми.

В умовах війни та післявоєнної відбудови відновлення інфраструктури, житлових та промислових об'єктів неможливе без ефективної роботи підприємств, що займаються виробництвом і постачанням будівельних матеріалів. Успішна діяльність таких підприємств сприяє не лише відновленню житлового й промислового фонду, а й створенню робочих місць, розвитку суміжних галузей та підвищенню інвестиційної привабливості регіонів.

Це зумовлює необхідність впровадженні системного підходу до управління розвитком підприємства в умовах ринкової нестабільності та підвищених вимог до якості продукції.

Мета роботи сформулювати стратегію розвитку ТОВ «Одеський керамзитовий завод», яка дозволила б не лише посилити конкурентну позицію компанії, а й забезпечила б довгострокове зростання та адаптацію до ринкових змін.

Завдання. Виходячи з мети необхідно визначити наступні завдання:

- Дослідити теоретичні засади управління розвитком підприємства;
- Провести аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Одеський керамзитовий завод»;
- Проаналізувати стан ринку будівельних матеріалів країни та перспективи розвитку підприємства на ньому;
- Розробити заходи з управління розвитком ТОВ «Одеський керамзитовий завод»;
- Оцінити доцільність визначених напрямків розвитку.

Об'єкт дослідження: ТОВ «Одеський керамзитовий завод».

Предмет дослідження процес формування стратегії розвитку ТОВ «Одеський керамзитовий завод».

Інформаційною базою для написання кваліфікаційної роботи було використано широкий спектр джерел: наукові праці українських та зарубіжних авторів, аналітичні матеріали з фахових економічних видань, нормативно-правова база України, установчі документи та статут підприємства, а також фінансова звітність ТОВ «Одеський керамзитовий завод», що стало об'єктом дослідження.

Методи досліджень використовувалися, як загальнонаукові так спеціалізовані: логіко-теоретичного узагальнення, аналізу і синтезу, статистичного аналізу, фінансового аналізу, ромб національних переваг М. Портера, SWOT-аналіз, матриця Ансоффа.

Практична значущість отриманих результатів полягає в тому, що розроблені у роботі пропозиції щодо управління розвитком ТОВ «Одеський керамзитовий завод» можуть бути використані керівництвом підприємства для підвищення ефективності виробничої діяльності, зміцнення ринкових позицій та адаптації до умов функціонування в період воєнного стану та поступового економічного відновлення. Реалізація запропонованої стратегії сприятиме підвищенню доходності підприємства на ринку будівельних матеріалів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (43 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 83 сторінки. Основний зміст викладено на 79 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 24 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі кваліфікаційної роботи «Теоретичні основи управління розвитком підприємства» проведено аналіз теоретичних засад поняття розвитку підприємства, охарактеризовано його сутність, складові та підходи до трактування з позицій вітчизняних і зарубіжних дослідників. Досліджено методи стратегічного управління розвитком, серед яких розглянуто матрицю «товар–ринок» І. Ансоффа, ромб національних переваг М. Портера та SWOT-аналіз, що дозволяють адаптувати стратегічне планування до змін ринкового середовища. Охарактеризовано специфіку управління розвитком підприємств у галузі будівельних матеріалів, та окреслено механізм управління розвитком підприємства.

У другому розділі «Аналіз системи управління розвитком ТОВ «Одеський керамзитовий завод» надано загальну характеристику підприємства, досліджено його організаційну структуру, проаналізовано фінансово-господарські показники за останні три роки. На основі SWOT-аналізу та матриці І. Ансоффа визначено найбільш перспективні напрями стратегічного розвитку ТОВ «Одеський керамзитовий завод» в умовах нестабільного економічного середовища. Обґрунтовано економічну доцільність вкладення коштів у відкриття виробництва керамзитоблоків в Києві.

ВИСНОВКИ

1. Проаналізовано особливості ринку будівельних матеріалів та стан його сьогодні в Україні. Ризики, які виникають на цьому ринку. Досліджено структуру цього ринку та суб'єктів, які на ньому працюють. Проаналізовано стратегії промислових підприємств, орієнтовані на ріст виручки та скорочення витрат.

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновок, що, попри тривалу війну, ринок будівельних матеріалів в Україні демонструє ознаки поступового відновлення. Загальний обсяг будівельних робіт зріс, а реалізація продукції з глини, зокрема керамзиту, поступово повертається до довоєнних показників. На цьому тлі ринок зберігає помірну позитивну динаміку, що створює передумови для подальшого розвитку.

2. Проаналізовано діяльність ТОВ «Одеський керамзитовий завод» на ринку будівельних матеріалів. Досліджено організаційну структуру та особливості її функціонування.

Для ТОВ «Одеський керамзитовий завод» аналізований період був переважно успішним: спостерігалось зростання доходів та прибутку, що свідчить про ефективну виробничу діяльність. Водночас, не всі показники демонструють

стабільність — зокрема, коливання рентабельності свідчать про вплив витратної частини на фінансовий результат.

Показники ліквідності у більшості випадків перевищують нормативні значення, що може свідчити про позитивну платоспроможність. Рентабельність власного капіталу залишається високою, що вказує на ефективність використання вкладених ресурсів. Водночас, зменшення рентабельності продажів свідчить про необхідність посилення контролю над витратами.

У цілому підприємство демонструє позитивну динаміку розвитку, що створює передумови для реалізації стратегії розширення виробництва та зміцнення позицій на ринку будівельних матеріалів.

3. Для оцінки потенціалу до розвитку ТОВ «Одеський керамзитовий завод» були використані SWOT-аналіз, та матриця Ансоффа. Результати показали, що підприємство має низку конкурентних переваг — власну сировину, сучасне обладнання, високу якість продукції та стабільну клієнтську базу.

Водночас ідентифіковано проблеми: слабка впізнаваність, обмежена присутність у центральному регіоні та низька маркетингова активність. Найперспективнішою визнано стратегію виходу з існуючим товаром на нові ринки, зокрема у Київську область та місто Київ, тоді як подальше розширення асортименту або проникнення на вже насичений місцевий ринок є менш доцільними.

4. Доцільність запуску виробництва керамзитоблоків у Києві ТОВ «Одеський керамзитовий завод» підтверджено економічними розрахунками. За результатами фінансової моделі, інвестиційний проєкт має строк окупності лише 2 роки і 1 місяць та індекс доходності 2,5, що свідчить про високу привабливість. Проєкт передбачає мінімізацію логістичних витрат, підвищення маржинальності та пряму роботу з кінцевим споживачем. Його реалізація дозволить підприємству суттєво зміцнити позиції на будівельному ринку столиці та забезпечити сталий розвиток у новому регіоні.

АНОТАЦІЯ

Горбатенко О.А. «Управління розвитком підприємства на ринку будівельних матеріалів»
(на прикладі ТОВ «Одеський керамзитовий завод»)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

« 073 Менеджмент »

(шифр та назва спеціальності)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2025.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти аналізу та управління розвитком підприємства на ринку будівельних матеріалів

Проаналізовано Фінансово-господарську діяльність ТОВ «Одеський керамзитовий завод», зовнішнє середовище за методом ромба конкурентних переваг Майкла Портера, перспективні напрями розвитку за SWOT-аналізом і матрицею «продукт-ринок» І. Ансоффа, перспективність та можливість розвитку за допомогою аналізу грошових потоків.

Запропоновано відкриття філії для виробництва та продажу керамзитоблоків в Києві

Ключові слова: управління розвитком, стратегія розвитку, SWOT-аналіз, ромб конкурентних переваг Майкла Портера, матриця «продукт-ринок» І. Ансоффа

ANNOTATION

Gorbatenko O.A «Enterprise Development Management in the Construction Materials Market»
(on the example of «Odeskyi keramzytovyi zavod» LLC)

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

« 073 Management »

(code and name of the specialty)

Odesa National Economics University. – Odesa, 2025.

The work deals with the theoretical aspects enterprise development analysis and management in the construction materials market.

The author analysed the financial and economic activity of LLC «Odeskyi keramzytovyi zavod», the external environment using Michael Porter's Diamond Model of Competitive Advantage, the prospective development directions through SWOT analysis and I. Ansoff's «Product-Market» matrix , as well as the prospects and feasibility of development using cash flow analysis.

Suggested the opening of a branch for the production and sale of expanded clay blocks in Kyiv.

Keywords: enterprise development management, development strategy, SWOT analysis, Michael Porter's Diamond Model, I. Ansoff's «Product-Market» matrix.